

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ПАРЛАМЕНТАРНИ ВОЈНИ ПОВЈЕРЕНИК БИХ

КОНФЕРЕНЦИЈА ПРОЦЕС НАПРЕДОВАЊА ПРОФЕСИОНАЛНИХ ВОЈНИХ ЛИЦА У ОСБИХ

САЖЕТАК ИЗВЈЕШЋА О РАДУ
ПАРЛАМЕНТАРНОГ ВОЈНОГ ПОВЈЕРЕНИКА ЗА 2010. ГОДИНУ

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine
Sekretarijat PSBiH
Informaciono - dokumentacioni sektor
Odjel za izdavačku djelatnost i publikacije

Za izdavača:
Ferid Buljubašić,
sekretar Zajedničke službe PSBiH

Glavna urednica:
Lejla Tafro-Sefić,
rukovodilac Indok sektora

Urednik:
Omar Filipović

Saradnici na pripremi:
Edin Isanović
Muhamed Jugo
Antonio Prlenda

Uz Indok sektor sarađivao:
Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH

Lektori:
Lejla Nuhodžić
Tamara Čapelj
Aleksandra Aginčić

Design/DTP:
Omar Filipović

Štampa:
Amos Graf d.o.o.

Izdanja Parlamentarne skupštine BiH
Publikacija br. 80

Sarajevo, 2012. godine

*U publikaciji su abecednim redom
zastupljena tri jezika u zvaničnoj
upotrebi u Bosni i Hercegovini.*

Publikacija je štampana uz finansijsku podršku USAID-ovog Projekta jačanja parlamenta u BiH. Sadržaj ove publikacije je odgovornost PSBiH i ne mora nužno odražavati mišljenje USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

U PRVOJ GODINI 132 PRITUŽBE NA KRŠENJE LJUDSKIH PRAVA

U skladu s članom 5. stav (1) Zakona o parlamentarnom vojnom povjereniku Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 51/09), parlamentarni vojni povjerenik BiH podnio je Parlamentarnoj skupštini BiH Izvještaj o radu parlamentarnog vojnog povjerenika BiH za 2010. godinu. Ovaj izvještaj usvojen je na 7. sjednici Predstavničkog doma, 27. jula 2011., i na 4. sjednici Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, 28. jula 2011. godine.

U izvještajnom periodu zaprimljene su 132 pritužbe, koje se mogu podijeliti u sljedeće grupe:

1. statusna pitanja u vezi s okončanjem profesionalnog angažmana u OSBiH - 48 pritužbi,
2. proces unapređenja pripadnika OSBiH kroz postupak činovanja - 31 pritužba,
3. primjena Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, posebno u segmentu koji se odnosi na naknadu troškova stanovanja i prijevoza - 23 pritužbe,
4. ostala pitanja - 2 pritužbe,
5. obraćanje civila angažiranih u OSBiH - 23 pritužbe,
6. anonimne pritužbe - 5 pritužbi.

Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH u 2010. godini obradio je i riješio 75 pritužbi, pri čemu je uz neposredni angažman i posredovanje vojnog povjerenika riješeno 36 pritužbi, dok je za 39 predmeta vođen istražni postupak. Postupajući po pojedinačnim pritužbama, vojni povjerenik BiH izdao je četiri preporuke u predmetima u kojima je nakon provedenih istražnih radnji utvrđeno da je bilo kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda pripadnika OSBiH.

Prestanak profesionalne službe

Tokom 2010. godine Ministarstvo odbrane BiH počelo je realizirati proces prestanka profesionalne vojne službe licima kojima u skladu sa Zakonom o službi u OSBiH, zbog starosne granice, ističu ugovori o profesionalnom angažmanu. Vojni povjerenik održao je nekoliko sastanaka s pripadnicima OSBiH koji su dobili naredbu o časnom otpustu, te se na njihovu molbu uključio u proces praćenja aktivnosti koje je Ministarstvo odbrane BiH provodilo u procesu otpusta profesionalnih vojnih lica. U tom pravcu održano je više sastanaka, među kojima se posebno mogu izdvojiti oni održani s predstavnicima Ministarstva odbrane BiH, Zajedničkog štaba OSBiH i Tima za tranziciju personala. Rad vojnog povjerenika u ovom procesu bio je koncipiran isključivo na praćenju procedura otpusta profesionalnih vojnih lica, a sve s ciljem sprečavanja mogućeg kršenja osnovnih ljudskih prava, te osiguranja transparentnosti cjelokupnog procesa.

Ministarstvo odbrane BiH i OSBiH provodili su proces otpusta u utvrđenim ciklusima, kako bi se održala stabilnost i borbena gotovost, što je davalo mogućnost da se pripadnicima OSBiH kojima je istekao ugovor on produži do kraja 2010., odnosno do februara 2011. godine. U skladu s tim, putem naredbi, kao osnovne kriterije za predlaganje lica za otpust, odnosno privremeno produženje vojne službe, utvrdili su: operativnu sposobnost jedinica, dosadašnje izvršenje zadataka, potrebe službe, školsku spremu, pojedinačno zalaganje, službenu ocjenu, disciplinsku ili krivičnu odgovornost, mišljenje prvonadređenog komandanta, tok službe, prekide u službi, fizičku spremu, zdravstvenu sposobnost, stepen invaliditeta i regionalnu zastupljenost. Također, kao poseban kriterij utvrđen je i socijalni status pripadnika OSBiH kojima ističe ugovor.

Postupajući po pritužbama, vojni povjerenik utvrdio je da u pojedinim slučajevima navedeni kriteriji nisu ispoštovani, da procedure nisu bile transparentne, da nije primijenjen princip jednakih mogućnosti prema istim ili sličnim sposobnostima, te da princip materijalne istine nije poštovan, zbog čega sve činjenice nisu bile potpuno i pravilno utvrđene. Vojni povjerenik nastojao je posredovanjem riješiti što veći broj predmeta da bi se uočene nepravilnosti otklonile te da bi se nadređenim skrenula pažnja na pojedince čije je pravo ugroženo. Kako bi uočene nepravilnosti bile otklonjene, vojni povjerenik izdao je praktičnu preporuku. Ministarstvo odbrane BiH i OSBiH primijenili su preporuku, nakon čega je broj pritužbi na proces otpusta značajno smanjen.

Proces unapređenja

Proces unapređenja i napredovanja u OSBiH pitanje je koje je vojni povjerenik kroz predmete najviše istraživao. U tom pravcu uočeno je da procedure u pojedinim slučajevima nisu bile transparentne te da rang-liste nisu bile dostupne svim pripadnicima OSBiH. Poseban segment jesu podzakonski akti, na osnovu kojih je vršeno unapređenje, a koji u svojim pojedinim dijelovima nisu bili usklađeni sa zakonima, te usklađeni međusobno, što je u određenim slučajevima dovelo do kolizije i različitog tumačenja istog pravnog pitanja. Vojni povjerenik je u pravcu unapređenja procesa napredovanja pripadnika OSBiH izdao preporuku, a razlog za izdavanje ove preporuke bile su pritužbe pripadnika OSBiH koji su učestvovali u procesu unapređenja prema novom Pravilniku o unapređenju broj: 13-02-3-1614/10, od 1. aprila 2010., te Uputstvu o primjeni Pravilnika, koje je donijelo Ministarstvo odbrane BiH. U ovom, ali i u drugim pravilnicima, uočene su određene nelogičnosti. Jedna od tih je da su Uputstvom, a ne Pravilnikom, postavljeni dodatni uslovi za unapređenje, kroz nivoe vojnostručnog usavršavanja, čime

su izvršene izmjene u kriterijima za unapređenje, a da pri tome nisu u Pravilniku uvedeni pojmovi karijernog, funkcionalnog i specijalističkog nivoa, te date njihove definicije. Kao primjer neusklađenosti podzakonskih akata sa Zakonom o službi u OSBiH uočeno je i obavezno godišnje ocjenjivanje pripadnika OSBiH, što je jedan od uslova za unapređenje. Vojni povjerenik posebno je cijenio neprihvatljivim da se Uputstvom isključi obaveza Komisije za unapređenje da pismeno odgovara na pojedinačne prigovore, što je u suprotnosti s pravom učesnika u postupku na efikasan pravni lijek. Ministarstvo odbrane BiH djelimično je provelo preporuku, te je uputilo 12 pravilnika na objavljivanje.

Nacionalno opredjeljenje

Provodeći istražne radnje, vojni povjerenik utvrdio je da pojedincima u OSBiH visokorangirani oficiri osporavaju pravo na nacionalno opredjeljenje, time što se nacionalna pripadnost vojnika određuje prema tome da li su u službu u OSBiH prešli iz bivše Vojske Federacije BiH ili Vojske Republike Srpske. Ovo postupanje je u suprotnosti sa Ustavom BiH i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava. U vezi s ovim, vojni povjerenik izdao je preporuku, koju je Ministarstvo odbrane BiH u cijelosti provelo, ali je problem evidentiran i u nekim drugim slučajevima u kojima se licima osporava pravo na nacionalno opredjeljenje.

Uslovi smještaja u kasarnama

Tokom 2010. godine vojni povjerenik posjetio je 27 kasarni u kojima je, osim prezentacija o ulozi i značaju uspostavljanja institucije vojnog povjerenika, ostvario uvid u pogledu uslova života i rada.

Nakon analize stanja, može se zaključiti da su pripadnici OSBiH suočeni s problemima neuslovnih prostorija, pri čemu su u nekim od njih posebno neuslovni sanitarno-higijenski

prostori. Cijeneći potrebu da se pripadnicima OSBiH moraju osigurati barem minimalni uslovi za normalan rad, vojni povjerenik je u tom smislu izdao preporuku.

Opća ocjena stanja ljudskih prava

Stanje ljudskih prava i sloboda pripadnika OSBiH može se ocijeniti dobrim. Kršenja su evidentirana u pojedinačnim slučajevima, ali je spremnost rukovodstva Ministarstva odbrane BiH i OSBiH da sve propuste u procedurama i uočene nepravilnosti otklone u korist pripadnika OSBiH dala potvrdu da nema sistematskog kršenja ljudskih prava.

Posebno je pomena vrijedna činjenica da tokom izvještajnog perioda nije bila nijedna pritužba u vezi s vjerskim slobodama, čemu je zasigurno doprinijela i veoma dobro uspostavljena vjerska služba u OSBiH. Ovdje dajemo pregled uočenih problema i preporuke vojnog povjerenika:

I. Medicinska njega i liječenje pripadnika OSBiH koji su raspoređeni na službu izvan mjesta prebivališta. Ova lica nemaju pravo na besplatno liječenje u mjestima u kojima obavljaju svoje dužnosti, uprkos činjenici da obavljaju izuzetno specifične poslove, koji su opasni po zdravlje i život. Ministarstvo odbrane BiH treba u budućnosti naći modalitete kako da se ovo pitanje riješi u korist pripadnika OSBiH;

II. Zakon o službi u OSBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05, 53/07, 59/09 i 74/10) u pogledu penzionisanja oficira i podoficira ne primjenjuje se na cijeloj teritoriji BiH. Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH treba uložiti dodatne napore kako bi se osigurala potpuna primjena Zakona na teritoriji cijele BiH;

III. Vojna lica koja su angažirana u humanitarnom razminiranju i protuminskim akcijama (PMA) suočena su s nizom problema i teškoća. Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab OSBiH moraju što prije preduzeti mjere kako bi se otklonilo što više problema, jer spora popuna timova za razminiranje novim kadrovima, dug period njegovog osposobljavanja, te vrlo sporo nabavljanje nove i održavanje postojeće opreme za poslove humanitarnog razminiranja mogu dugoročno imati velike posljedice na sigurnost područja s kojih se uklanjaju mine.

IV. Prilikom ocjenjivanja pripadnika OSBiH uočene su nepravilnosti te izražena subjektivnost pri ocjenjivanju. U ovoj oblasti preduzete su značajne mjere, ali Ministarstvo odbrane BiH i dalje mora raditi na utvrđivanju objektivno mjerljivih kriterija prilikom ocjenjivanja;

V. Utvrđivanje prava na naknade koje nemaju karakter plaće, kao što su: pravo na stanarinu, pravo na odvojeni život, posebni vojnički dodaci. Bitno je istaknuti da je pravo na odvojeni život uslovljeno pravom na stanarinu, pa ljudi koji rade na specifičnim terenima, kao što su radiovezivna čvorišta ili tereni za razminiranje, zbog objektivnih okolnosti ne mogu sklopiti ugovor sa stanodavcima, jer su područja naseljena i ne mogu ostvariti ni pravo na odvojeni život od porodice.

VI. Nazivi pojedinih kasarni nisu u duhu svih konstitutivnih naroda i nacionalnih manjina u BiH, zbog čega bi Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH trebalo da pokrene inicijativu za njihovu izmjenu.

ODRŽANA KONFERENCIJA

PROCES NAPREDOVANJA PROFESIONALNIH VOJNIH LICA U OSBiH - JEDNAKE MOGUĆNOSTI ZA PREKATEGORIZACIJU I UNAPREĐENJE UZ POŠTIVANJE NAČELA TRANSPARENTNOSTI

U Parlamentarnoj skupštini BiH je, 23. novembra 2011., održana konferencija o temi: “Proces napredovanja profesionalnih vojnih lica u Oružanim snagama BiH - Jednake mogućnosti za prekategorizaciju i unapređenje uz poštivanje načela transparentnosti”. Konferenciju je organizirao Ured parlamentarnog vojnog povjerenika BiH uz podršku Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini, a kao jedan od najvažnijih razloga za njeno organiziranje naveden je veliki broj pritužbi koje su upućene Uredu parlamentarnog vojnog povjerenika u 2010. i 2011. godini, a koje se odnose na pitanje procesa napredovanja u službi u Oružanim snagama BiH. Prema riječima domaćina skupa, parlamentarnog vojnog povjerenika BiH Boška Šiljegovića, na konferenciji

su se nastojale kroz diskusiju o uočenim nepravilnostima u procesu unapređivanja i napredovanja u OSBiH „sagledati do sada preduzete aktivnosti na njihovom otklanjanju, kao i ukazati na mjere koje tek treba preduzeti”.

Na konferenciji su učestvovali predstavnici Ministarstva odbrane BiH i Oružanih snaga BiH, te članovi Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH, kao i predstavnici međunarodnih i stranih organizacija u BiH - Misije OSCE-a u BiH, UNDP-a, USAID-a, NATO-a, EUFOR-a, Ženevskog centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF). I ovaj put pozvani su bili predstavnici vojno-diplomatskog kora u Bosni i Hercegovini i pojedine nevladine organizacije.

Uvodna riječ parlamentarnog vojnog povjerenika BiH Boška Šiljegovića

STANJE LJUDSKIH PRAVA VOJNIH LICA U OSBiH I MINISTARSTVU ODBRANE IPAK JE DOBRO I NEMA NJIHOVOG SISTEMSKOG KRŠENJA

Otvarajući konferenciju o temi: "Proces napredovanja profesionalnih vojnih lica u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine - Jednake mogućnosti za prekategorizaciju i unapređenje uz poštivanje načela transparentnosti", prisutnima se kao domaćin i suorganizator skupa obratio parlamentarni vojni povjerenik Bosne i Hercegovine Boško Šiljegović.

On je u uvodu izlaganja naglasio da se u Izvještaju o radu parlamentarnog vojnog povjerenika za 2010. godinu, od 132 pritužbe, 31 odnosila na proces unapređenja pripadnika Oružanih snaga BiH, da bi se taj broj u 2011. godini povećao na čak 55 od ukupno 180 pritužbi, što je, ujedno, bio i povod da vojni povjerenik pomno istraži ovo pitanje, uz pokretanje šire diskusije koja bi rezultirala kvalitetnim prijedlozima i rješenjima.

Šiljegović je potom naveo da jedan od najvećih problema u procesu unapređenja pripadnika Oružanih snaga BiH predstavljaju podzakonski akti na osnovu kojih je vršeno unapređenje. „Oni u svojim pojedinim dijelovima nisu bili usklađeni sa zakonom, te usklađeni međusobno, što je u određenim slučajevima dovodilo do kolizije i različitog tumačenja istog pravnog pitanja”, naglasio je Šiljegović.

Kao razlog nepostojanja jednakih mogućnosti u procesu unapređivanja, koji je, inače, po njegovom mišljenju, izražen na štetu pripadnika srpske nacionalnosti, parlamentarni vojni povjerenik naveo je neusaglašene zakonske propise u vezi s odredbom o beneficiranom radnom stažu na državnom nivou. Za razliku od Federacije BiH, u kojoj se primjenjuje prijevremeno penzionisanje, u Republici Srpskoj Fond PIORS ne primjenjuje čl. 46. i 47. Zakona o službi, čime se otvara mogućnost za nesrazmjeran broj unapređenja kadrova bošnjačke, hrvatske i srpske nacionalnosti. On je, ilustracije radi, naveo da je u 2011. godini unaprijeđeno 67 pripadnika

srpske, 175 pripadnika hrvatske i 359 pripadnika bošnjačke nacionalnosti.

Šiljegović je pristune podsjetio da je parlamentarni vojni povjerenik Preporukom od 22. oktobra 2010. skrenuo pažnju na netransparentnost procedura unapređenja, naglašavajući da Ministarstvo odbrane BiH do sada nije donijelo Pravilnik o profesionalnom razvoju i upravljanju karijerom, mada je proces transparentnosti, u međuvremenu, značajno poboljšao. On je ustvrdio kako se nesuglasice javljaju kada se govori o objektivnom procesu ocjenjivanja, odnosno naslijeđenim manjkavostima dosadašnjeg sistema ocjenjivanja pripadnika Oružanih snaga BiH.

„Neobjašnjiva je odredba člana 5. stav 4. Uputstva s jedne strane, jer su članom 52. Pravilnika o ocjenjivanju rada profesionalnih vojnih lica prestali važiti pravilnici o ocjenjivanju u nekadašnjem Ministarstvu odbrane RS i nekadašnjem Federalnom ministarstvu odbrane. S druge strane, pripadnici Oružanih snaga BiH su, od stupanja na snagu ovog pravilnika do danas, morali biti ocijenjeni prema njegovim odredbama. Sporna je i odredba o ocjenama iz mirovnih misija i s vojno-stručnih usavršavanja.”, rekao je Šiljegović dodavši kako je osnovna namjera i cilj Ureda parlamentarnog vojnog povjerenika BiH da poboljša postojeće stanje u Oružanim snagama BiH, a to pokazuje i samo organiziranje konferencije.

Parlamentarni vojni povjerenik je, na kraju, stanje ljudskih prava vojnih lica u Oružanim snagama BiH i Ministarstvu odbrane BiH u 2010. godini, ipak, ocijenio dobrim.

„Spremnost rukovodstva Ministarstva odbrane BiH i Oružanih snaga BiH da sve propuste u procedurama, te uočene nepravilnosti otklone u korist pripadnika Oružanih snaga BiH dala je ohrabrenje i potvrdu da nema sistemskog kršenja ljudskih prava”, zaključio je izlaganje Šiljegović.

ŠEF MISIJE OSCE-A U BiH FLETCHER M. BURTON PODRŽAO RAD UREDA PARLAMENTARNOG VOJNOG POVJERENIKA

U pozdravnom govoru šef Misije OSCE-a u BiH ambasador Fletcher M. Burton čestitao je vojnom povjereniku Bošku Šiljegoviću na uspješnom radu.

Ambasador Burton izrazio je i podršku Uredu parlamentarnog vojnog povjerenika, koji je, kako je naglasio, Misija OSCE-a u BiH kroz svoj Odjel za sigurnosnu saradnju podržala od samog početka. On je naglasio važnost funkcije vojnog povjerenika u demokratskom

nadzoru poštivanja ljudskih prava među vojnim osobljem koja je važan temelj svake savremene demokratije. Ambasador Burton se na kraju izlaganja obratio i parlamentarnom vojnom povjereniku rekavši: „Vaš rad nije uvijek lak, ali je uvijek važan. Vaš rad nije uvijek jednostavan, ali je uvijek vrijedan i plemenit. Plemenit je zato što se tiče same biti ljudskih prava i moderne demokratije“.

Selmo Cikotić, ministar odbrane Bosne i Hercegovine

"NE TREBA NIKOME SPORITI PRAVO DA PODNESE ŽALBU BILO KOJE VRSTE"

Ministar odbrane BiH Selmo Cikotić istakao je na početku izlaganja zadovoljstvo što učestvuje na konferenciji kojoj prisustvuju najodgovorniji ljudi Oružanih snaga BiH i Ministarstva odbrane BiH. On je naglasio značaj institucije Ureda parlamentarnog vojnog povjerenika, koja je, uz konsultacije s Ministarstvom odbrane BiH, uspostavljena s ciljem zakonitog i transparentnog rada u sektoru odbrane.

Ministar Cikotić je potom rekao:

„Ono što Ministarstvo odbrane BiH i Oružane snage BiH rade u ovom kontekstu i u saradnji s parlamentarnim vojnim povjerenikom u suštini odražava realizaciju potpuno usaglašenih i na zakonu baziranih stavova. S tom praksom ćemo i nastaviti.“

Govoreći o samoj temi konferencije, ministar Cikotić istakao je kako je nakon analiza zaključio da je prisutan veliki broj pravilnika i politika, od postavljenja, unapređenja, školovanja do prekomandi, pri čemu se sve procedure provode na vrlo transparentan način.

On je podsjetio i na činjenice vezane za ocjenjivanje pripadnika OSBiH ističući da su predložene liste po nekoliko sedmica dostupne na oglasnim tablama, s mogućnošću da svako ko sebe smatra oštećenim može podnijeti prigovor ili žalbu.

“Ne treba nikome sporiti pravo da podnese žalbu bilo koje vrste, kod bilo koje institucije, protiv Ministarstva odbrane BiH”, rekao je Cikotić, ali i podsjetio prisutne da u dosadašnjim sudskim postupcima protiv Ministarstva odbrane BiH još niko nije dobio spor.

Ministar odbrane Bosne i Hercegovine Selmo Cikotić

Duška Majkić, predsjedavajuća Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH

ZAJEDNIČKA KOMISIJA ZA ODBRANU I SIGURNOST BiH ZATRAŽILA OD MINISTARSTVA ODBRANE BiH I ZAJEDNIČKOG ŠTABA OSBiH JASNO DEFINIRAN AKCIONI PLAN

Predsjedavajuća Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH Duška Majkić se na konferenciji više puta obraćala prisutnima, naglašavajući da je potrebno da se održavaju konferencije koje omogućavaju da se na jednom mjestu govori o širokom spektru tema.

Govoreći o saradnji Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH s Ministarstvom odbrane BiH i Zajedničkim štabom Oružanih snaga BiH predsjedavajuća Zajedničke komisije Duška Majkić je, između ostalog, rekla:

„Obavezala sam Ministarstvo odbrane BiH i Zajednički štab Oružanih snaga BiH da u roku od 30 dana dostave Zajedničkoj komisiji za odbranu i sigurnost BiH podatke o trenutnom stanju i izvršenju obaveza po sektorima, kao i problemima koje treba rješavati. Dakako, treba da me obavijeste o rokovima izvršenja obaveza kroz jasno definiran akcioni plan u kojem su određeni nosioci, rokovi i odgovorna lica“.

Ona je također istakla kako je kroz razgovore s vojnicima, podoficirima i oficirima saznala za sljedeće probleme u njihovom radu: angažiranost na stražarskom osiguranju vojnih objekata, razlike u naknadama za odvojeni život i stanarine, koeficijenti plaća, te kršenje procedura u procesu unapređenja, gdje su, prema njenim riječima, prisutni netransparentnost, nepotizam i kršenje osnovnih ljudskih prava.

U diskusiji Duška Majkić je istakla da „je samo 7% ljudi u Republici Srpskoj zaslužio penziju sa 40 godina radnog staža“, te da tamošnji penzioni fond više nema kapaciteta da izdrži dalje povećanje tog broja.

Na kraju, predsjedavajuća Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH poručila je da će Komisija kojom predsjedava istrajati na provođenju kontrole i parlamentarnog nadzora nad sektorom odbrane, posebno kada se ima u vidu da na njega ide više od 50% budžeta institucija BiH. Pozvala je prisutne na partnerstvo s Ministarstvom odbrane BiH i Zajedničkim štabom OSBiH s ciljem kvalitetnijeg parlamentarnog nadzora.

*Duška Majkić,
predsjedavajuća Zajedničke
komisije za odbranu i
sigurnost BiH*

Michael Conneely, predstavnik Misije OESS-a u BiH

U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE IRSKE SVAKI DOSJE IMA PODDOSJE ZA PROMAKNUĆE

Satnik Michael Conneely, predstavnik Misije OESS-a u Bosni i Hercegovini, prije dolaska u Misiju OESS-a u BiH je tri i pol godine radio u Općoj upravi za ljudske resurse Glavnog stožera Oružanih snaga Irske.

U svome izlaganju Michael Conneely predstavio je funkcioniranje sustava promaknuća u Irskoj, napomenuvši da taj sustav "nije najbolji, ali je znatno bolji u odnosu na neka ranija vremena".

„Sustav u Irskoj bio je utemeljen na godinama staža, tako da je do promaknuća dolazilo samo na temelju godina rada u službi. Međutim, 2004. godine sustav je unaprijeđen tako da se sada temelji na zaslugama vojnika i časnika u kombinaciji s godinama radnog staža“, rekao je Conneely.

Postupak promaknuća koji je na snazi od ove godine u Republici Irskoj, po riječima Michaela Conneelya, sastoji se od tri faze. U prvoj fazi, nakon formiranja liste podobnih kandidata, odbor sastavljen od četiri člana pregleda i ocjenjuje zahtjeve. U drugoj fazi se obavljaju intervjui, a u trećoj se analiziraju "izgubljene ocjene".

„Lako je vidjeti koliko imate bodova po određenim područjima. Nakon toga se ponovno pregleda druga faza odnosno intervjui. Prema odluci predsjednika odbora, pitanja su posebno formulirana za svakog kandidata. Međutim, sada napuštamo ovakav pristup, jer je u nekim natječajima gotovo nemoguće izbjeći određena pitanja, ovisno o klasi u vojsci kojoj pripada kandidat“, objasnio je Conneely.

Michael Conneely dodao je da svaki irski časnik i dočasnik ima svoj dosje i poddosje za promaknuće. Ključni element cijelog sustava koji je g. Conneely elaborirao jest „izgubljena ocjena“ na koju se oslanja kako bi se uopće donosila odluka o promaknuću, a radi objektivnog sagledavanja svih činitelja.

Conneely također je napomenuo da su bitni kriteriji u donošenju odluka o promaknuću inovativnost, kvaliteta liderstva, sposobnost upravljanja osobljem, pouzdanost, rad i preporuke.

*Osim predstavnika obrambenih struktura
BiH, konferenciji su bili nazočni
zastupnici i izaslanici PSBiH*

Victor von Wilcken, voditelj Odjela za sigurnosnu suradnju Misije OESS-a u BiH

“ČINOVI NA RAMENU OTVORENO I VIDLJIVO POKAZUJU RAD I UČINAK”

Victor von Wilcken, voditelj Odjela za sigurnosnu suradnju Misije OESS-a u Bosni i Hercegovini, na početku je svoga izlaganja izrazio zadovoljstvo što može sudjelovati u aktivnostima parlamentarnog vojnog povjerenika, još jednom potvrdivši potporu Odjela za sigurnosnu suradnju Misije OESS-a u BiH Uredu parlamentarnog vojnog povjerenika i parlamentarnom vojnom povjereniku Bošku Šiljegoviću.

Govoreći o temi konferencije, rekao je:

„Dat ću komentar na temelju moga iskustva i 39 godina djelatne službe u njemačkim oružanim snagama. Postupak promaknuća, koji se uglavnom temelji na ocjeni učinka, vrlo je važan i predstavlja osjetljivo pitanje u svim organizacijama, a posebice u Oružanim snagama BiH. Mi, vojnici imamo čin na ramenu i otvoreno i vidljivo pokazujemo svoj rad i učinak. Transparentni i pravični postupci koji se temelje na propisanim zakonima i postupcima bitni su za koheziju i duh u Oružanim snagama. Kada se uspostave te procedure, postiže se važna stvar. Oružane snage postaju privlačne i mladim ljudima”.

Voditelj Odjela za sigurnosnu suradnju Misije OESS-a u BiH pohvalio je hrabrost vojnog povjerenika u nošenju s tako složenom temom, jer je za konferenciju mogao odabrati neku mnogo jednostavniju i lakšu temu.

„Mora se razgovarati kako bi se razjasnila sva sporna pitanja, tako da onda svi, na isti način, shvaćamo sustav i istovremeno prepoznamo područja na kojima se mogu napraviti poboljšanja. Impresioniran sam raspravama koje sam čuo, otvorenim i iskrenim izjavama. Iznimno cijenim što su se članovi Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH pridružili našoj raspravi“, kazao je g. Von Wilcken.

Ante Jeleč, zamjenik načelnika Zajedničkog stožera Oružanih snaga BiH

“OČEKUJEM PRONALAŽENJE RJEŠENJA ZA SVAKOG POJEDINCA”

Ante Jeleč, zamjenik načelnika Zajedničkog stožera OSBiH za resurse, između ostaloga je rekao da se veći stupanj učinkovitosti u Oružanim snagama postiže pravilnim vođenjem kroz karijeru i redovitim promaknućima, uz mogućnost izobrazbe.

Posebice je istaknuo značaj obrazovanja i motiviranja ljudstva Oružanih snaga BiH na način koji bi omogućio njegovo sudjelovanje u pružanju pomoći u prirodnim i drugim katastrofama i nesrećama. Naveo je primjere poput gašenja požara, pomoći u slučaju poplava, evakuacije, odlaska helikopterima na nepristupačne ili minirane terene, smještaj unesrećenih i ugroženih, te transport bolesnih.

“Očekujem da će konferencija stvoriti uvjete za pronalaženje kvalitetnih rješenja i zaključaka za dobrobit svakog pojedinca, pripadnika Oružanih snaga BiH”, rekao je generalbojnik Ante Jeleč.

Husein Tursunović, glavni inspektor Glavnog inspektorata Ministarstva obrane BiH

"NA PRVOM MJESTU ETIKA I PROFESIONALIZAM"

Husein Tursunović, glavni inspektor Glavnog inspektorata Ministarstva obrane BiH, podsjetio je u svome izlaganju da je Glavni inspektorat uspostavio zapovjednik SFOR-a 1999. godine. Inspektorat je jedno vrijeme radio isključivo za potrebe SFOR-a, da bi 2004. godine bio uspostavljen Glavni inspektorat u Ministarstvu obrane BiH.

„Obveze i rad Glavnog inspektorata koncentrirani su na etiku i profesionalizam, kodeks ponašanja, a u radu se primjenjuje nepristranost i povjerljivost“, istaknuo je Tursunović.

Husein Tursunović potom je dodao kako se suradnja s vojnim povjerenikom odvija na razini dnevne komunikacije, čiji je cilj rješavati pojedinačne i sistavne probleme na što brži i transparentniji način. Po riječima glavnog inspektora Tursunovića, najčešći razlozi za dostavljanje zahtjeva za djelovanje Inspektorata Ministarstva obrane BiH su prijam u kategoriju dočasnika i časnika, te istek ugovora o produljenju vojne službe.

Radovan Ilić, zapovjednik Zapovjedništva za upravljanje osobljem Oružanih snaga BiH

"MOŽDA POSTOJI POTREBA ZA IZMJENOM ČLANKA 122. ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA"

Zapovjednik Zapovjedništva za upravljanje osobljem OSBiH, Radovan Ilić, rekao je kako se pripadnici Oružanih snaga iz srpskoga naroda dovode u stanje neravnopravnosti i nejednakih mogućnosti u odnosu na kolege iz Federacije BiH.

Kao probleme u sustavu upravljanja osobljem naveo je: neusvajanje koncepta profesionalnog razvoja časnika, te problem nostrifikacije diploma i ekvivalencije

usavršavanja pripadnika Oružanih snaga BiH.

Napomenuo je da je nekoliko inicijativa Ministarstva obrane BiH i načelnika Zajedničkog stožera OSBiH upućeno Vladi i Narodnoj skupštini Republike Srbije, no one do sada nisu urodile plodom.

„Pored potrebe da se svi preispitamo glede ovoga pitanja, možda postoji i potreba za izmjenom članka 122. Zakona o službi u Oružanim snagama BiH. Mislim na uvođenje novih naziva stupnja ocjenjivanja“, poručio je na kraju svoga izlaganja Ilić.

*Sead Muratović, pomoćnik ministra obrane BiH za
upravljanje osobljem*

"OCJENJIVANJE JE PROCES NA KOJEM SE NAJVIŠE I NAJAZBILJNIJE RADILO"

Sead Muratović, pomoćnik ministra obrane BiH za upravljanje osobljem, u svome je obraćanju naglasio da je ministar obrane „putem internetske stranice Ministarstva obrane BiH i javnih medija u BiH uputio poziv svim građankama i građanima da, ukoliko imaju bilo kakva saznanja ili spoznaje o nepravilnostima u ovom procesu, to prijave ili Ministarstvu obrane ili drugim institucijama“.

U svojim se analizama Muratović dotaknuo i problematike redovitog i izvanrednog promaknuća te prijma u vojnu službu. "Ocjenjivanje je proces na kojem se najviše i najozbiljnije radilo u proteklome razdoblju", ustvrdio je Muratović.

Na kraju se pomoćnik ministra obrane BiH za upravljanje osobljem zahvalio parlamentarnom vojnom povjereniku na ocjeni da u Oružanim snagama BiH nema masovne pojave kršenja ljudskih prava, već ima pojedinačnih pojava koje „pokušavaju osujetiti.“

*Krunoslav Vrdoljak, član Zajedničkog povjerenstva za
obranu i sigurnost BiH*

NESRAZMJER U UNAPREĐIVANJU PREDSTAVLJA "DEGRADACIJU" PRIPADNIKA OSBIH SRPSKE NACIONALNOSTI

Krunoslav Vrdoljak, član Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH, u svome je izlaganju istaknuo kako činjenica da su iz bošnjačke komponente unaprijeđene 744 osobe, iz hrvatske komponente 846 i iz srpske komponente 230 osoba, po njegovu mišljenju, ukazuje na degradaciju pripadnika Oružanih snaga BiH srpske nacionalnosti.

Suglasio se s izlaganjima prethodnih sudionika u raspravi, rekavši kako to formalno nije u nadležnosti Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH.

„Zbog toga Zajedničko povjerenstvo treba poslovnički naći mogućnost da, sukladno Ustavu BiH, kod tijela u čijoj je to nadležnosti inicira promjenu propisa koji obrađuju ovu materiju“, kazao je Vrdoljak.

Nermina Zaimović-Uzunović, članica Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH

"PITANJE UMIROVLJENJA ČASNIKA U REPUBLICI SRPSKOJ JE PITANJE POLITIČKE VOLJE PARLAMENTARNE VEĆINE U RS-U"

Nermina Zaimović-Uzunović, članica Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH, u svome se obraćanju posebice osvrnula na pitanje umirovljenja, napredovanja i ocjenjivanja pripadnika Oružanih snaga BiH.

„Primijećeno je da postoji problem u vezi s umirovljenjem časnika srpske komponente u Oružanim snagama BiH“, rekla je gđa Zaimović-Uzunović i u nastavku naglasila:

„Na žalost, moram kazati da problem nije u nadležnosti Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH i mora se rješavati na nekoj drugoj razini. To je pitanje političke volje parlamentarne većine u RS-u. Moram zaključiti da je to pitanje nepoštivanja donesenih zakona države BiH i njihovog neprovođenja na entitetskoj razini.“ Nermina Zaimović-Uzunović ukazala je na pravo i obvezu Zajedničkog povjerenstva za obranu i sigurnost BiH da pruži doprinos radu Oružanih snaga BiH, iz čega proizlazi odgovornost svih da ukažu na postojeće pogreške i pokušaju pronaći zajednička rješenja.

*Pripadnik Oružanih snaga
Bosne i Hercegovine za vrijeme
vojne vježbe*

Мехмед Брадарих, члан Заједничке комисије за одбрану и безбједност

“УПОЗНАТИ СМО СА СВИМ ОТВОРЕНИМ ПИТАЊИМА У ОСБИХ”

Мехмед Брадарих нагласио је да Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ ради у пуном капацитету.

„Морам напоменути да смо ми, посланици и делегати, чланови по неколико комисија, што ми даје за право да кажем да ниједна комисија не ради динамиком којом ради Заједничка комисија за одбрану и безбједност“, рекао је члан Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ Мехмед Брадарих.

„Серија састанака, дружења, посјета Добоју, Бањалуци, Теслићу, Бутмиру, конференција у Теслићу, данашња конференција, омогућили су нам да се упознамо са готово свим отвореним питањима присутним у Оружаним снагама БиХ“, истакао је Брадарих.

Он се осврнуо и на могућност напредовања у ОСБИХ:

„Напредовање свих појединаца осигурано је транспарентношћу процедура које гарантују објективност и мотивирајући су фактор за сљедеће генерације“, закључио је Брадарих.

Мирко Тепшић, замјеник команданта за ресурсе Оперативне команде Оружаних снага БиХ

“НЕ СМИЈЕТЕ ЗАБОРАВИТИ ДА ВОЈСКА НЕМА СИНДИКАТ”

Замјеник команданта за ресурсе Оперативне команде ОСБИХ, Мирко Тепшић, истакао је залагање за унапређење војника у подофицире као и подофицира у официре.

Он је рекао да у том контексту један од проблема представља старосна структура по чиновима:

„Бригадири су старији од генерала, пуковници старији од генерала, водници од мајора“, истакао је Мирко Тепшић.

Напоменуо је да полиција и просвјета имају синдикат путем којег врше притисак да се нека њихова права позитивно ријеше, што војска нема.

Мирко Тепшић је на крају подсјетио да је због специфичности војне службе у свим друштвима прихваћена и призната норма да припадници војске имају посебне повластице при рјешавању питања пензионисања.

Сакиб Форић, замјеник команданта Оперативне команде Оружаних снага БиХ за операције

“НЕ МОЖЕМО У НАТО БЕЗ ЗНАЊА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА”

Сакиб Форић, замјеник команданта Оперативне команде ОСБиХ за операције, подвукао је да је војска специфична, хијерархијски постављена организација са структуром у којој се, осим војника, подофицира, официра и генерала, налази и око 1.000 цивила.

“То је укупно 11.000 лица”, рекао је Сакиб Форић, те нагласио:

„Ту је и 5.000 припадника резервног састава који нико не спомиње и који никад нисмо ни успоставили, иако смо имали законску обавезу.“

Навео је да у Оружаним снагама БиХ има 13 генерала, 130 бригадира, више од 200 пуковника и око 500 мајора, истакавши да се ради о великом броју и високим чиновима.

„Ако знамо да у Министарству одбране БиХ има између 370 и 400 људи, у Оперативној команди ОСБиХ за операције 150 људи, Команди подршке око 100 људи, јасно је да око 1.000 запослених брине о 10.000 људи. То представља велики менанџмент и велики број људи који би требало да буду гаранција да не постоје неправилности којих има”, рекао је Сакиб Форић.

Ситуација у војсци је сложена, што је једним дијелом наслједство „ентитетских војски“, мада

је формирањем Оружаних снага БиХ остварена „добра прича“, рекао је г. Форић, додавши: „Задржали смо и 97 пилота. Добро је да их има, јер је то скупа специјалност.“

Сакиб Форић је, такође, оцијенио да је непотребна хиперпродукција у школовању, објаснивши да је приоритет учење енглеског језика.

„Важно је да један бригадир, пуковник, мајор науче енглески језик, јер ми не можемо ка НАТО-у без енглеског језика“, закључио је на крају.

Церемонија приликом одласка припадника ОСБиХ у Авганистан

*Ивица Јеркић, командант Оперативне команде
Оружаних снага БиХ*

“ТРЕБА ДЕФИНИСАТИ КОЛИКИ ЈЕ БРОЈ ОНИХ КОЈИ СУ ОДЛИЧНИ, ОДНОСНО ИЗВРСНИ”

Ивица Јеркић, командант Оперативне команде ОСБиХ, посебно је похвалио ангажман парламентарног војног повјереника Бошка Шилеговића у обиласку јединица Оружаних снага БиХ.

Поменуо је и питање неперспективних локација, као и притужбе војника које се односе на лоше услове на стражи на неперспективним локацијама.

У вези са системом оцјењивања, Јеркић је предложио:

„Ја сам, и кад је уведен овај нови систем оцјењивања, рекао да треба да примијенимо оно што је било у Војсци Федерације БиХ, односно да треба да дефинишемо колики је број оних који су одлични, односно изврсни. У Војсци Федерације било је 15% и сматрам да министар одбране треба, допуном или на неки други начин, Прописником о оцјењивању, дефинисати максималан број оних коју могу бити изврсни.“

Душан Гаврић, бригадир

“ЗБОГ НЕДОВОЉНО ТРАНСПАРЕНТНОСТИ НЕМА ДОВОЉНО ПОШТОВАЊА ЗАКОНА”

Бригадир Душан Гаврић истакао је да би, у вези са упућивањем војних лица на највише нивое школовања, идеално рјешење било када би се надопуњавали теорија и пракса. У вези са проблематиком унапређивања, бригадир Гаврић је рекао:

„Иако закони и подзаконски акти гарантују равноправност, законитост у раду и једнаке могућности за све припаднике Оружаних снага БиХ, чести су случајеви у пракси да због недовољно транспарентности нема довољно поштовања закона.“

Душан Гаврић је такође напоменуо да се понекад дешава да се на највише нивое школовања упућују и официри чији су резултати постигнути током претходног школовања испод прага прописаног актима војношколске установе на коју се упућују.

ЗАКЉУЧЦИ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ПРЕПОРУКЕ ЗА БОЉЕ ПОШТОВАЊЕ КЉУЧНИХ ПРИНЦИПА

Након излагања свих учесника конференције и конструктивне расправе, војни повјереник је формулисао сљедеће закључке:

I ПРИНЦИП ТРАНСПАРЕНТНОСТИ

ЗАКЉУЧАК

Процес унапређења може се спроводити искључиво уз потпуно поштовање принципа транспарентности процедура за унапређење професионалних војних лица. Тиме ће се омогућити да професионална војна лица која то највише заслужују буду унапријеђена на положаје са већом одговорношћу само на основу рада и потенцијала за будуће службе.

Интерни конкурси за унапређење/прекатегоризацију и правилници по којима се спроводе интерни конкурси морају бити истакнути на огласним таблама у свим касарнама Оружаних снага БиХ најкасније 15 дана прије истека рока за пријаву на интерни конкурс, како би сви припадници ОСБиХ имали потпуну и тачну информацију о условима за унапређење/прекатегоризацију.

Осим прелиминарних листи, на огласним таблама морају бити објављене и коначне листе на основу којих ће бити донесене наредбе о унапређењу/прекатегоризацији, како би процес транспарентности био употпуњен у свим фазама унапређења/прекатегоризације.

Образложење

Министарство одбране БиХ и Оружане снаге БиХ у досадашњем раду постигли су значајан напредак у правцу поштовања принципа транспарентности у процесу

унапређења/прекатегоризације припадника ОСБиХ, јер су, на интервенцију војног повјереника (Препорука број: 03-50-2-5-25/10, од 28. 05. 2010. године) почели на огласним таблама у касарнама објављивати прелиминарне бодовне листе за унапређење/прекатегоризацију. Овим чином омогућено је да сви припадници ОСБиХ остваре увид у рад комисија за унапређење/прекатегоризацију, а самим тим дата им је и могућност реаговања на могуће пропусте у раду ових комисија. Међутим, евидентно је да се још увијек не објављују коначне бодовне ранг-листе за унапређење/прекатегоризацију на основу којих се доносе наредбе о томе, што у одређеној мјери оставља простора за сумњу у цјелокупан процес.

Такође, утврђено је да се подзаконски акти на основу којих се врши унапређење/прекатегоризација постављају на огласне табле тек по истеку рока за пријаву на интерне конкурсе, што опет ствара осјећај правне несигурности међу заинтересованим лицима у процесу. Овоме доприноси и чињеница да интерни конкурс и подзаконски акт по којем ће се он спроводити имају исти датум, те да тај подзаконски акт има правну снагу само за један конкретан интерни конкурс. Из овог произлази да ће се за сваки интерни конкурс доносити посебан подзаконски акт. Такав је примјер с актом под називом "Критеријуми и процедуре за пријем официра и подофицира у Оружане снаге БиХ", број: 10-34-1-2844-10/11, од 20. 07. 2011. године, у којем је у члану 9. - Важење критеријума - наведено: "Ови критеријуми ступају на снагу даном доношења, а примјењиваће се до окончања активности по интерном конкурс за попуњавање упражњених формацијских мјеста официра и подофицира у Оружаним снагама БиХ."

II ПОДЗАКОНСКИ АКТИ

ЗАКЉУЧАК

Задужује се Министарство одбране БиХ да у наредном периоду донесе:

1. Правилник о професионалном развоју и управљању каријером,
2. Правилник којим ће се јасно уредити и вредновати нивои цивилног и војног образовања, те стручно усавршавање кроз курсеве,
3. Измјене и допуне Упутства за примјену посебних критеријума за израду ранг-листи официра и подофицира за унапређење у виши чин у ОСБиХ, број: 10-02-2-2546-1/10 од 08. 06. 2010. године (у даљем тексту: Упутство) које треба да обухвате:
  - усклађивање члана 5. Упутства са чланом 116. тачка д), чланом 122. став (4) Закона о служби у ОСБиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 88/05, 53/07, 59/09 и 74/10), са Правилником о оцјењивању рада професионални војних лица, број: 10-02-3-5624/10 од 17. 12. 2010. године, те са чланом 3. тачка б) Упутства;
  - у члану 15. став (7) Упутства мора се обезбиједити право на ефикасан правни лијек, те је у том правцу комисија за унапређење обавезна да поступа у складу са чланом 235. став (1) Закона о управном поступку, односно да доставља одговоре на приговоре поднесене у остављеном року,
4. Правилнике о унапређењу и прекатегоризацији који ће ову област уредити на свеобухватан начин гарантујући правну сигурност и извјесност у погледу услова за напредовање у служби.

Образложење

Правилник о професионалном развоју и управљању каријером један је од кључних докумената који треба да отклони све недостатке и пропусте који се сада могу уочити

када је у питању професионални развој припадника ОСБиХ. Такође, кључно питање је и вредновање нивоа цивилног и војног образовања на свеобухватан начин, чиме би се избјегле досадашње нејасноће које се појављују у појединачним случајевима.

У погледу потребе за измјеном и допуном Упутства, евидентно је да Упутство садржи одредбе које нису у складу са осталим подзаконским актима који су на снази у Министарству одбране БиХ.

Наиме, члан 5. ст. (3), (4) и (5) у супротности су са чланом 116. тачка д), чланом 122. став (4) Закона о служби у Оружаним снагама БиХ, са Правилником о оцјењивању рада професионалних војних лица, број: 10-02-3-5624/10 од 17. 12. 2010. године, те са чланом 3. тачка б) Упутства. Ради појашњења у наставку ћемо цитирати одредбе Закона и Упутства, и то како слиједи:

"Члан 116.

д) предлог за унапређење у посљедња два оцјењивања."

"Члан 122.

(4) Оцјењивање професионалних војних лица обавља се сваке календарске године или на основу потребе службе."

"Члан 3. Упутства (Посебни критеријуми за унапређење)

б) службена оцјена у посљедња два оцјењивања."

Правилником о оцјењивању рада професионалних војних лица децидирано је утврђен поступак оцјењивања на годишњем нивоу, са посебном обавезом Команде за управљање персоналом као тијелом за спровођење правилника и процедура оцјењивања. С тим у вези сувишан је изузетак од постављеног услова два узастопна оцјењивања, који је произвољно утврђен Упутством насупрот цитираних одредаба. Такође, необјашњива је одредба члана 5. став (4) Упутства са једне стране, јер су чланом 52. Правилника о оцјењивању рада професионалних војних лица, број: 04-02-4057/06 од 28. 07. 2006. године, престали важити правилници о оцјењивању у пријашњем Министарству одбране Републике Српске и пријашњем Федералном министарству одбране, а с друге стране јер су припадници ОСБиХ од ступања на снагу

овог правилника до данас морали бити оцијењени према његовим одредбама.

На крају, војни повјереник сматра неприхватљивим да се Упутством искључи обавеза комисије за унапређење да писмено одговара на појединачне приговоре, што је у супротности са правом учесника у поступку на ефикасан правни лијек. Сходно томе, Упутство мора бити усклађено са одредбама Закона о управном поступку, а што је војни повјереник констатовао и у својој препоруци, број: 05/3-50-2-5-69/10 и број: 05/3-50-2-5-89/10, од 22. 10. 2010. године.

Наиме, у овој фази спровођења конкурсне процедуре не ради се о коначним правним актима који се, у складу са чланом 179. став (1) Закона о служби у Оружаним снагама БиХ, не образлажу, већ се ради о приговору на прелиминарне листе, који заправо представља једину могућност корекције евентуалних пропуста у раду комисија. Приговор у овој фази јасно се тумачи као правни лијек и у складу с тим комисија је обавезна да образложи свој став у погледу бодовања за одређене кандидате. Овим се свакако унапређује принцип транспарентности и јача повјерење у цјелокупан систем унапређења/преквалификације.

III ОЦЈЕЊИВАЊЕ

ЗАКЉУЧАК

Процес оцјењивања припадника Оружаних снага БиХ мора се спроводити и окончати у тачно утврђеним периодима за оцјењивање у складу са чланом 31. Правилника о оцјењивању рада професионални војних лица, број: 10-02-3-5624/10 од 17. 12. 2010.

У процес оцјењивања потребно је укључити принцип изврности, и то тако да се одреди проценат од укупног броја припадника ОСБиХ који могу бити оцијењени

највећом оцјеном "одличан".

Команда за управљање персоналом треба да уложи додатни напор како би све фазе оцјењивања биле употпуњене, почевши од почетног разговора до праћења реализације постављених циљева и задатака.

Процес оцјењивања мора се заснивати на професионалним критеријумима са највећим могућим степеном објективности. Сви уочени пропусци и недостаци треба да буду предмет озбиљне евалуације на годишњем нивоу те, по потреби, и основа за измјену и допуну Правилника.

Одредбу члана 5. став (3) за примјену посебних критеријума за израду ранг-листи официра и подофицира за унапређење у виши чин у ОСБиХ, број: 10-02-2-2546-1/10 од 08. 06. 2010. године, у којој је наведено да се за војна лица која нису оцијењена службеном оцјеном ОСБиХ оцјене из мировних мисија и са војностручног усавршавања такође бодују, потребно је ускладити са Законом о служби у ОСБиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 88/05, 53/07, 59/09 и 74/10), те са Правилником о оцјењивању рада професионалних војних лица, број: 10-02-3-5624/10 од 17. 12. 2010.

IV ПРИМЈЕНА ЧЛАНА 187. ЗАКОНА О СЛУЖБИ У ОСБИХ

ЗАКЉУЧАК

Прописе Републике Српске о пензионисању, у вези са пензионисањем војних лица са пребивалиштем у РС, потребно је ускладити са Законом о служби у ОСБиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 88/05, 53/07, 59/09 и 74/10), чиме би се отклонила озбиљна дискриминација припадника Оружаних снага БиХ који долазе са територије Републике Српске у погледу пензионисања, а чиме је узрокована и дискриминација у погледу унапређења/преквалификације ових лица.

